



# INFORMACJE

## Zarządu Głównego PTTK

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 1990 \* \* \* \* \* DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO

### Z PRAC ZG PTTK

UCHWAŁA Nr 16/XII/90

Zarządu Głównego PTTK z dnia 28.X.1990r.

w sprawie: uchwalenia Wzorcowego Statutu Oddziału PTTK oraz przepisów przejściowych

1. Na podstawie art.49 Statutu PTTK Zarząd Główny PTTK uchwała Wzorcowy Statut Oddziału PTTK, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
2. Zarząd Główny PTTK ustala następujący sposób przekształceń istniejących Oddziałów PTTK celem ich przygotowania do działania w ramach nowego Statutu PTTK.
  - 1/ Oddziały PTTK istniejące w dniu uchwalenia niniejszego statutu, posiadające co najmniej 150 członków, których władze zostały powołane na mocy Statutu PTTK z dnia 13 sierpnia 1979r. Zarządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych - M.P. nr 21 poz. 122/, mogą się zarejestrować jako Oddziały PTTK, posiadające osobowość prawną według Statutu Oddziału, opracowanego na podstawie niniejszego statutu wzorcowego, przyjętego uchwałą przez Nadzwyczajny Zjazd Oddziału.
  - 2/ Nadzwyczajny Zjazd Oddziału winien jednocześnie wybrać Sąd Koleżeński Oddziału.
  - 3/ Zarząd istniejącego Oddziału może też podjąć decyzję o zwołaniu Zjazdu Oddziału z udziałem nowych delegatów, wybranych na Zebraniach Kół i Klubów w celu wybrania nowych władz Oddziału i uchwalenia Statutu Oddziału. Nowe władze będą miały kadencję zgodnie ze Statutem Oddziału, uchwalonym przez Zjazd Oddziału.
  - 4/ Decyzje w sprawach, o których mowa w pkt 1-3 muszą być podjęte w takich terminach by najdalej do 31 marca 1991r. Zarządy Oddziałów mogły zgłosić wnioski o zarejestrowanie Oddziałów - jako osób prawnych.
  - 5/ W razie nie podjęcia w terminie do 31 marca 1991r. decyzji w sprawie zgłoszenia Oddziału do rejestru, Prezydium Zarządu Głównego PTTK podejmie decyzję o zaprzestaniu działalności przez Oddział z wynikającymi stąd skutkami.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia.

ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

Tekst powyższej Uchwały oraz tekst STATUTU WZORCOWEGO ODDZIAŁU POLSKIEGO TOWARZYSTWA TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO został rozesłany do władz wszystkich oddziałów. Równocześnie informujemy, że w momencie uzyskania pozytywnej decyzji Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie trybu i zasad rejestracji sądowej oddziałów PTTK w celu uzyskania przez nie osobowości prawnej - Zarząd Główny PTTK opracuje i prześle do wszystkich oddziałów dokładną, wnikliwą informację na ten temat.

UCHWAŁA Nr 18/XII/90

Zarządu Głównego PTTK z dnia 28.10.1990r.

w sprawie: powoływania regionalnych ośrodków programowych PTTK

Działając na podstawie art.30 statutu - Zarząd Główny uchwała co następuje:

1. Uważa za właściwe utworzenie regionalnych ośrodków programowych służących realizacji statutowych celów Towarzystwa.
2. Ustala, że zakres programowy powinien odpowiadać konkretnym potrzebom terenowym w sferze programu ze szczególnym uwzględnieniem -
  - krajoznawstwa
  - ochrony przyrody
  - przewodnictwa
  - szkolenia
  - wydawnictw
  - wytyczania szlaków i prowadzenie prac znakarskich
  - pomocy dla opiekunów szkolnego ruchu turystycznego
3. Przyjmuje, że regionalne ośrodki programowe jako specjalistyczne jednostki Towarzystwa będą również realizowały zadania zlecone Towarzystwu przez władze centralne lub terenowe.
4. Stwierdza, że szczegółowy zakres działalności programowej ośrodka oraz jego zasięg oddziaływania terytorialnego określa Prezydium ZG na podstawie inicjatywy i propozycji zgłoszonej przez ognia i działaczy PTTK z tego terenu.
5. Uznaje za zasadne kształtowanie ośrodków jako jednostek społeczno-zawodowych z specjalistycznymi kręgami działaczy społecznych współtworzących program PTTK. Regulamin ośrodka opracowują inicjatorzy, a zatwierdza Prezydium ZG PTTK.

W BIEŻĄCYM  
NUMERZE MIN.:

SPRAWA LISTU DZIAŁACZY ZAMOJSKICH

STR. 4

O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ Z HISTORII TOWARZYSTWA

STR. 7

6. Upoważnia Prezydium ZG do określenia bazy oraz środków przeznaczonych na działalność ośrodka w sferze budżetu jak i centralnych zadań zleconych.
7. Zobowiązuje Prezydium ZG do przedłożenia informacji o uruchamianych ośrodkach na najbliższym posiedzeniu ZG.
8. Przyjmuje, że ośrodki mogą podjąć działalność od 1 stycznia 1991r.

#### ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

UCHWAŁA Nr 19/XII/90

Zarządu Głównego PTTK z dnia 28.X.1990

w sprawie: wysokości składek członkowskich, wpisowego, opłaty za legitymacje członka PTTK oraz podziału wpływów z tego tytułu między jednostkami organizacyjnymi PTTK

Zarząd Główny PTTK na podstawie art 30 ust 5, 10 i art 53 w związku z art 14 ust 1,4 Statutu PTTK oraz na podstawie art 17 ust 1 Statutu PTTK uchwała, co następuje:

#### § 1.

Wysokość rocznej składki członkowskiej wynosi:

1. Dla członków zwyczajnych PTTK:
  - 1/ składka normalna - 60.000.- złotych
  - 2/ składka ulgowa - 12.000.- złotych
 /składka półroczna wynosi odpowiednio połowę kwoty wymienionej w ust 1/
2. Dla członków wspierających nie mniej niż 500.000 zł.

#### § 2.

Składka członkowska ulgowa, o której mowa w § 1 ust 1 pkt 2 przysługuje:

- 1/ młodzieży szkolnej;
- 2/ młodzieży akademickiej studiującej w systemie stacjonarnym;
- 3/ emerytom, rencistom i inwalidom;
- 4/ żołnierzom służby zasadniczej i słuchaczom szkół wojskowych nie będących żołnierzami zawodowymi.

#### § 3.

Dzieci i młodzież z Domów Dziecka, zakładów opiekuńczych, szkół specjalnych oraz dzieci i młodzież niepełnosprawna:

- 1/ zwolnieni są z opłaty składki członkowskiej,
- 2/ opłacają koszty wpisowego w wysokości połowy rocznej składki członkowskiej ulgowej,
- 3/ pokrywają koszty legitymacji członkowskiej według zasad ujętych w § 6.

#### § 4.

Członkowie honorowi PTTK zwolnieni są z obowiązku opłaty składki członkowskiej.

#### § 5.

Ustala się wpisowe do PTTK jako opłatę jednorazową, wnoszoną przy składaniu deklaracji członka PTTK w wysokości połowy rocznej składki ulgowej.

#### § 6.

Członek PTTK pokrywa koszty legitymacji członkowskiej PTTK według aktualnych cen.

#### § 7.

1. Opłacanie składek członkowskich przez członków zwyczajnych może nastąpić w relacji rocznej lub półrocznej w zależności od uchwały zarządu koła lub klubu.

2. Opłacanie składek członkowskich przez członków wspierających następuje raz w roku.
3. Opłacanie składek członkowskich powinno nastąpić nie później niż do końca roku kalendarzowego
4. Potwierdzenie opłacenia składek członkowskich dokumentowane jest w legitymacji członka PTTK, ostemplowaniem pieczęcią.

#### § 8.

1. Ustala się następujący podział wpływów z tytułu składek członkowskich i wpisowego:
  - 1/ 30% - przekazywane jest do Zarządu Głównego PTTK
  - 2/ 70% - przekazywane jest do macierzystego Oddziału PTTK.
2. Zarząd Oddziału PTTK swoją uchwałę może pozostawić w całości lub w części wpływy z tytułu składek i wpisowego w kole lub klubie PTTK.
3. O sposobie wydatkowania środków z tytułu opłat składek członkowskich i wpisowego decydują właściwe zarządy oddziału, koła lub klubu PTTK z przeznaczeniem ich na cele programowo-statutowe.
4. Fundusze z tytułu opłat składek członkowskich i wpisowego zgromadzone na koncie Zarządu Głównego PTTK przeznacza się na refundację zniżek organizacyjnych udzielanych członkom PTTK.
5. Wpływy z tytułu opłat za legitymacje członka PTTK stanowią środki na zakupienie legitymacji członkowskich.

#### § 9.

Wpływy z tytułu składek członków wspierających są dochodem budżetu danej jednostki organizacyjnej i o ich przeznaczeniu decyduje jej zarząd.

#### § 10.

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1991r
2. Za prawidłową realizację uchwały odpowiadają właściwe zarządy jednostek organizacyjnych PTTK.
3. Zobowiązuje się Sekretarza Generalnego ZG PTTK do wydania zarządzenia regulującego sposób realizacji uchwały oraz zasad prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej składek członkowskich, wpisowego i opłat za legitymacje.
4. Uchyła się uchwały Zarządu Głównego PTTK:
  - nr 1/XII/89 z dnia 1 grudnia 1989r.
  - nr 11/XII/90 z dnia 22 kwietnia 1990r.

#### ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

Zarówno tekst powyższej Uchwały jak i Zarządzenie nr 29/90 Sekretarza Generalnego PTTK z dnia 29.X.1990r. /wykonawcze/ w sprawie realizacji uchwały oraz zasad prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej składek członkowskich, wpisowego i opłat za legitymacje członka PTTK zostały przesłane za pośrednictwem oddziałów do wszystkich Kół i Klubów jak też innych jednostek organizacyjnych Towarzystwa.

UCHWAŁA Nr 21/XII/90

Zarządu Głównego z dnia 28.10.1990r.

w sprawie: zasad funkcjonowania komisji programowych, rad i zespołów na podstawie art 30 p 9 i w związku z art 8,9,33,34 i 35 statutu PTTK.

Zarząd Główny PTTK postanawia:

#### § 1.

Zadaniem komisji, rad i zespołów jest realizacja celów i zadań PTTK w dziedzinie reprezentowanej przez daną komisję, radę lub zespół, a w szczególności fachowe doradztwo, kształtowanie polityki w danej dyscyplinie, koordynacja działalności właściwych komisji oddziałowych i klubów.

W szczególności zadaniami są:

1. Przygotowanie propozycji do programów kompleksowego zagospodarowania turystycznego.
2. Dokonywanie oceny infrastruktury turystycznej oraz wnioskowanie co do konieczności jej przeobrażeń.
3. Promocja określonych regionów, obiektów, wydawnictw, sprzętu, imprez, inicjatyw, postaw i zachowań.
4. Tworzenie wzorców dla danej dyscypliny turystyki i krajoznawstwa, opracowywanie programów szkoleń określanie wymogów dla kadry i do zdobywania odznak oraz ich weryfikacja.
5. Wspieranie regionalnych inicjatyw przez popularyzację wśród jednostek Towarzystwa, pomoc organizacyjną i kadrową oraz finansową ze środków w dyspozycji komisji, rad czy zespołów.
6. Współpraca z innymi organizacjami zajmującymi się turystyką lub dziedzinami pokrewnymi.
7. Organizowanie innych przedsięwzięć zleconych przez Zarząd Główny oraz zgodnych z potrzebami zgłaszanymi przez oddziały czy kluby.
8. Przedstawianie Zarządowi Głównemu PTTK rocznych oraz za kadencję sprawozdań ze swojej działalności.

## § 2.

1. Komisje stałe Zarządu Głównego:

- 1/ Komisja Turystyki Górskiej
- 2/ Komisja Turystyki Kajakowej
- 3/ Komisja Turystyki Kolarskiej
- 4/ Komisja Turystyki Narciarskiej
- 5/ Komisja Turystyki Pieszej
- 6/ Komisja Turystyki Żeglarskiej
- 7/ Komisja Krajoznawcza
- 8/ Komisja Ochrony Przyrody
- 9/ Komisja Opieki nad Zabytkami
- 10/ Komisja Przewodnicka

są wybierane w liczbie 7-15 osób przez narady aktywne, na okres nie dłuższy niż kadencja Zarządu Głównego. Zasady wyboru komisji ustalają regulaminy uchwalone przez nie i zatwierdzone przez Zarząd Główny.

2. Komisje stałe Zarządu Głównego są organem kolektywnym; wybierają ze swojego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczących oraz sekretarza. Mogą też powołać ze swojego grona prezydium.
3. Przewodniczący komisji biorą udział w posiedzeniach Zarządu Głównego z głosem doradczym.

## § 3.

1. Zarząd Główny PTTK poza komisjami, o których mowa w § 2 powołuje na okres swojej kadencji następujące Komisje Rady i Zespoły Zarządu Głównego:

- 1/ Komisja Fotografii Krajoznawczej
- 2/ Komisja Historii i Tradycji
- 3/ Komisja Działalności Podwodnej
- 4/ Komisja Imprez na Orientację
- 5/ Komisja Turystyki Motorowej
- 6/ Komisja Akademicka
- 7/ Komisja Kół i Oddziałów Zakładowych
- 8/ Komisja d/s Współpracy z Wojskiem Polskim
- 9/ Rada d/s Młodzieży Szkolnej
- 10/ Rada d/s turystyki osób niepełnosprawnych
- 11/ Rada d/s szkolenia

2. Prawo zgłaszania kandydatów przysługuje:
  - 1/ Członkom Zarządu Głównego
  - 2/ Aktywni danej dyscypliny lub środowiska
  - 3/ Ustępującej radzie, komisji, zespołowi
3. Liczebność komisji, rad czy zespołów wynosi 5-11 osób.
4. Przewodniczącego oraz V-ce przewodniczących komisji, rad i zespołów powołuje Zarząd Główny PTTK.

## § 4.

W zależności od potrzeb Zarząd Główny powołuje inne komisje, rady i zespoły ustalając każdorazowo ich cel, liczebność i okres funkcjonowania oraz ich skład osobowy.

## § 5.

1. Zebrania komisji, rad i zespołów odbywają się w miarę potrzeb jednak nie mniej niż 3 razy w roku.
2. Komisja może pracować w podkomisjach, zespołach, zapraszając na zasadach społecznych - ekspertów, powierzając wykonanie prac osobom spoza swojego grona.

## § 6.

1. Komisje, rady i zespoły Zarządu Głównego dysponują środkami finansowymi pochodzącymi:
  - z budżetu w wysokości przewidzianej uchwałą
  - z funduszy celowych pozabudżetowych
  - z darowizn
2. Obsługę administracyjno-biurową niezbędną dla sprawnego działania komisji, rad i zespołów zapewnia biuro Zarządu Głównego.

## ZARZĄD GŁÓWNY PTTK

Zgodnie z postanowieniem XII Zjazdu Krajowego PTTK publikujemy -  
WNIOSKI ZGŁOSZONE NA II TURZE ZJAZDU KRAJOWEGO PTTK  
Warszawa 16.06.1990 rok

### Treść wniosku

1. Wnikliwie rozważyć możliwość kontynuowania budowy Bazy Żeglarskiej PTTK w Mikołajkach. Decyzję podjąć uwzględniając opinię Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG

#### Odpowiedzialny

Skarbnik ZG  
J. Paluszkiewicz  
S. Misztal

#### Termin

31.12.90r.

2. Przeanalizować zasady funkcjonowania funduszy PTTK - Wniosek przyjęty do realizacji po I turze Zjazdu

3. Zreformować przewodnictwo w ramach PTTK

#### Odpowiedzialne

Prezydium

#### Termin

31.12.90r.

4. Dostosować, w miarę możliwości, obiekty PTTK do potrzeb osób niepełnosprawnych. Wniosek przyjęty do realizacji po I turze Zjazdu.

## KOMUNIKAT

REGULAMINY, KSIĄŻECZKI I ODZNAKI TURYSTYKI  
KWALIFIKOWANEJ MOŻNA NABYWAĆ OD DNIA 1.XII.1990  
W ODDZIALE PTTK "MAZOWSZE".  
00-545 WARSZAWA, ul. LITEWSKA 11/13  
TEL. 29-39-47 W GODZ. 10<sup>00</sup> - 18<sup>00</sup>.



# ŚLADAMI WNIOSKÓW I TRUDNYCH SPRAW

# MOWIĄ DZIAŁACZE

TURYSTYKA KRAJOZNAWCZA  
JEDNĄ Z NAJNOŚNIEJSZYCH FORM  
PRACY WYCHOWAWCZEJ

## SPRAWA LISTU DZIAŁACZY ZAMOJSKICH

XII Zjazd Krajowy PTTK powierzył Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK zbadanie zarzutów przedstawionych przez działaczy zamojskich, w liście skierowanym do mnie jako przewodniczącego Zjazdu.

List ten wraz z plikiem dokumentów był również adresowany do wszystkich delegatów. Główna Komisja Rewizyjna wywiązała się z nałożonego obowiązku i przedstawiła w październiku wyniki swojej pracy, wraz z wnioskami.

Zarządy działaczy zamojskich dotyczą dwu spraw. Pierwszą z nich jest tryb pozbawienia przez Prezydium Zarządu Głównego prawa do prowadzenia działalności gospodarczej Oddziału PTTK w Zamościu /1988r/ przejęcie części tej działalności przez FOTO-PAM w Zamościu oraz związane z tym straty moralne i finansowe Oddziału. Raport Głównej Komisji Rewizyjnej w tej sprawie ogranicza się w zasadzie do kwestii przedstawianych w liście zamojskim. Komisja nie badała spraw wcześniejszych /lata 1986-88/, które były bezpośrednimi przyczynami decyzji Prezydium Zarządu Głównego.

Miło mi jest poinformować, że stosowna satysfakcja została Oddziałowi udzielona, przynajmniej w części finansowej. Prezydium ZG PTTK podjęło już - 16 lutego 1990r. decyzję o przywróceniu Oddziałowi prawa do prowadzenia działalności gospodarczej. Zamojskie Wielobranżowe Zakłady PTTK/dawniej FOTO-PAM w Zamościu/ przekazały Oddziałowi liczące się wartości materialne jako rekompensatę strat. Mam nadzieję, że ostateczne zakończenie tej sprawy zostanie dokonane w samym Zamościu w sposób zadowolający zainteresowanych.

Drugą sprawą jest zakwestionowanie prawomocności wypłacenia kwot z funduszu nagród załogi FOTO-PAM za rok 1987, dla niektórych pracowników biura Zarządu Głównego PTTK. Główna Komisja Rewizyjna potwierdziła prawdziwość doniesień zamojskich w tej sprawie i przedstawiła swoją ocenę prawną oraz moralną. Stanowisko GKR - iż wypłata oraz przyjęcie nagród stanowiło przekroczenie przepisów prawa spotkała się z odmiennym zdaniem Sekretarza Generalnego w tej sprawie. Negatywna ocena moralna stwierdzonego faktu skłoniła GKR do zbadania czy podobne sprawy nie miały miejsca w innych przedsiębiorstwach PTTK.

Przypadków podobnych wypłat GKR nie stwierdziła, jedynie FOTO-PAM w Augustowie przekazał w 1989r 5 mln zł na fundusz socjalny ZG PTTK. Niewątpliwie szkodliwe jest powstawanie opinii o nieformalnych zobowiązaniach osobistych kierownictwa biura ZG PTTK wobec podległych sobie jednostek.

Uważam, że droga do zerwania podobnych więzi oraz przywrócenie zaufania działaczy do rzetelności kierowania działalnością gospodarczą Towarzystwa została wskazana przez GKR we wnioskach.

Zdaję sobie sprawę, że kompleks przedstawionych spraw będzie miał jeszcze dalszy ciąg wykonawczy w Zamościu i w Warszawie.

Ustalenia dokonane przez Główną Komisję Rewizyjną zostały 5 października przedstawione Prezydium ZG oraz omówione na zebraniu plenarnym ZG w dniu 28 października.

Uważam, że dzisiejsze przedstawienie sprawy można uznać za zakończenie etapu wyjaśniającego, do czego zobowiązał XII Zjazd Krajowy PTTK.

Warszawa, 5 listopada 1990r.

PRZEWODNICZĄCY  
XII Zjazdu Krajowego PTTK

/-/Adam Chyżewski

W ramach Tygodnia Turystyki Młodzieży ZW PTTK w Lublinie, tradycyjnie już, po raz szósty zorganizował Wojewódzki Zlot SKKT-PTTK. Zlot odbył się 29 września 1990r. w Sobieszynie. Celem zlotu było podsumowanie działalności krajoznawczo-turystycznej w środowisku szkolnym, inauguracją XIX Ogólnopolskiego Miedzieżowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego, wymiana doświadczeń między nauczycielami-opiekunami SKKT oraz wnioski do dalszej pracy.

W zlocie udział wzięło ponad 100 osób, przedstawicieli najlepszych SKKT z opiekunami. Gospodarzem imprezy był SKKT-PTTK im. Wacława Nałkowskiego przy Zespole Szkół Rolniczych w Sobieszynie. Klub ten prowadzony od wielu lat przez doświadczonego działacza PTTK kol. Mariana Pawłowskiego obchodził 25-lecie i przy okazji zlotu zaprezentował swój dorobek, który został wysoko oceniony przez Zarządy PTTK: macierzystego oddziału w Puławach, wojewódzkiego w Lublinie oraz Radę Programową d/s Młodzieży Szkolnej ZG PTTK. Obecni na imprezie przedstawiciele w/w instancji wręczyli klubowi i jego opiekunowi dyplomy i nagrody. Opiekunowie najlepszych SKKT otrzymali listy gratulacyjne i albumy, a najlepsze kluby puchary ufundowane przez ZW PTTK w Lublinie.

W czasie zlotu z inicjatywy Komisji Młodzieżowej ZW PTTK w Lublinie odbył się sejmik nauczycieli, opiekunów SKKT, gdzie zastanawiano się nad miejscem i rolą turystyki i krajoznawstwa młodzieży w nowej strukturze szkolnej.

Środowisko lubelskie ma swoją własną specyfikę działania i pewne już tradycje. Reprezentanci województwa zajmują coraz wyższe lokaty w finałach OM PTTK i zainteresowanie turniejem jest coraz większe. Stwierdzono, że:

- Młodzieżowy Turniej Turystyczno-Krajoznawczy PTTK jest najpiękniejszą i tradycyjną imprezą w środowisku szkolnym, organizatorzy więc dołożą wszelkich starań i impreza ta odbędzie się bez względu na sytuację.
- Eliminacje turniejowe powinny odbywać się przy ściślejszej współpracy z drużynami harcerskimi i innymi organizacjami szkolnymi.
- Opiekunowie SKKT dołożą wszelkich starań, aby turniej stał się ważnym wydarzeniem w życiu szkoły.
- Oddziały PTTK powinny zachęcać młodych nauczycieli do uprawiania turystyki proponując im ciekawe i atrakcyjne imprezy ze swojego kalendarza oraz tworzyć klimat do współpracy nauczycieli i działaczy.

Korzystając z obecności przedstawicieli władz oświatowych wiele uwagi i postulatów zgłoszono do KOiW w Lublinie, a m.in.:

1. Działalność krajoznawczo-turystyczna służy realizacji programu szkolnego i ma ogromne walory wychowawcze. Mimo trudnych warunków należy dołożyć wszelkich starań ze strony szkoły, kuratoriów oświaty i wychowania oraz organizacji społecznych, aby działalność krajoznawczo-turystyczna wśród dzieci i młodzieży były rozwijane.
2. Na naradach dyrektorów szkół organizowanych przez KOiW należy podkreślić rolę turystyki i krajoznawstwa w wychowaniu młodzieży i w realizacji programów nauczania poszczególnych przedmiotów. Należy wreszcie określić miejsce krajoznawstwa i turystyki w planach wychowawczych szkoły.
3. Jednocześnie określić przepisy dotyczące zasad finansowania udziału nauczycieli w wycieczkach

szkolnych jako opiekunów młodzieży. Nauczyciel tak jak pilot wycieczek krajowych, nie powinien dopłacać do wycieczki.

4. Wspólnie z rodzicami szukać sposobów i realizować pomysły na rozwój taniej turystyki np:
  - udostępniać budynki szkolne, sale gimnastyczne, świetlice, sale katechetyczne, prywatne domy na bazę noclegową;
  - prowadzić wymianę turystyczną między zaprzyjaźnionymi szkołami;
  - udostępnić internaty i bursy jako bazę noclegową i żywieniową po kosztach własnych dla turystyki szkolnej;
  - zachęcać rodziców do włączania się przy organizacji wycieczek i imprez i w większym stopniu korzystać z ich pomocy;
  - pozyskiwać zakłady pracy rodziców do sponsorowania imprez i w ogóle pomocy finansowej dla krajoznawstwa i turystyki szkolnej.
5. Należy organizować w ciągu roku /również w czasie wakacji/ organizować szkolenie dla nauczycieli połączone ze zdobywaniem uprawnień organizatora turystyki, pilota wycieczek krajowych i innych.
6. W bibliotekach szkolnych systematycznie gromadzić czasopisma i wydawnictwa turystyczne, a szczególnie z serii biblioteczeki SKKT-PTTK.

W czasie obrad nauczycieli młodzież uczestniczyła w różnych konkursach przygotowanych przez organizatorów.

Na zakończenie zlotu wszyscy spotkali się przy wspólnym ognisku degustując pieczone kiełbaski.

Jadwiga KOWALSKA  
nauczycielka IV LO  
Przewodnicząca Komisji  
Młodzieżowej ZW PTTK  
w Lublinie

## CZYM ŻYJEMY W TOWARZYSTWIE

M S T - 9 0

W ramach akcji centralnej Młodzieżowej Szkoły Turystyki w sezonie letnim 1990r. PTTK zorganizowało 23 obozy, w których uczestniczyło 448 osób. Były to:

- 1 obóz jeździecki dla 21 osób w Wojcieszowie
- 1 obóz - spływ kajakowy rzeką Krutynią dla młodych korespondentów "Poznaj Swój Kraj" - 17 osób;
- 2 obozy archeologiczne w Toruniu dla 21 osób;
- 2 obozy kajakowe w Bachotku dla 34 osób;
- 2 obozy górskie w Zakopanem dla 42 osób;
- 1 obóz krajoznawczy na Pojezierzu Brodnickim dla 21 osób;
- 3 obozy wędrowne "Pieszko, rowerem, kajakiem! Doliną Pilicy dla 57 osób;
- 3 obozy wędrowne "Doliną Pilicy" dla 59 osób;
- 1 obóz fotograficzny w Serpelicach dla 26 osób;
- 4 obozy żeglarskie /2 nad jez. Siecino i 2 w Gdańsku-Stogach/ dla 118 osób;
- 3 obozy wędrowne po Roztoczu dla 32 osób.

Oprócz szkolenia specjalistycznego, wynikającego z charakteru poszczególnych obozów, na wszystkich prowadzono szkolenia z zakresu podstaw krajoznawstwa i turystyki oraz programu kursu młodzieżowego organizatora turystyki.

Poza akcją centralną, poszczególne zarządy wojewódzkie PTTK oraz oddziały PTTK organizowały

obozy dla młodzieży tylko ze swego terenu działania. Prowadzono na nich także szkolenie podstawowe krajoznawczo-turystyczne i z zakresu kursu młodzieżowego organizatora turystyki. Z uwagi na zmiany strukturalne w Towarzystwie niemożliwe jest uzyskanie pełnych danych o tych obozach. Dotychczas zebrano informacje o zorganizowaniu 95 obozów, w których uczestniczyło 2945 osób. Uwzględniono w nich również specjalistyczne zainteresowania młodzieży, przykładem niech tu będzie obóz ornitologiczny w Barwinku dla 20 osób zorganizowany przez ZW PTTK w Krośnie.

Poza obozami szkoleniowymi, jednostki PTTK organizowały obozy krajoznawczo-turystyczne poszczególne dyscyplin turystyki kwalifikowanej o charakterze wyłącznie wypoczynkowym. Dokładnymi danymi nie dysponujemy, możemy jednak stwierdzić, że z tej formy wypoczynku korzystało 4-5 tys młodzieży



### WAKACJE, WAKACJE ...

Kontynuowano, tradycyjną już w Towarzystwie, akcję "Wakacje z PTTK", w której organizujemy dzieciom i młodzieży - lato pełne wartości poznawczych opartych o turystykę krajoznawczą. Poniżej podajemy przykłady obrazujące realizację zamierzeń Towarzystwa w tej dziedzinie przez jednostki organizacyjne w 1990 roku:

ZW PTTK w Częstochowie zorganizował 18 imprez krajoznawczo-turystycznych /w tym 5 dwudniowych/, w których uczestniczyło 620 osób. Zwiedzano liczne rezerwy przyrody, jaskinie, HUTĘ "Częstochowa", parki krajoznawcze. Młodzież uczestniczyła w biwakach turystycznych i marszach na orientację.

ZW PTTK w Olsztynie zorganizował:

- spływ rodzinny po Biebrzy i Narwi dla 58 osób;
- spływ "Poznajemy rzeki polskie-Pilica 90" dla 40 osób;
- obóz wędrowny po Kotlinie Kłodzkiej dla 20 osób;
- rajd pieszy "Nie siedź w domu, wędruj z nami" dla 20 osób;
- rodzinny obóz wędrowny po Pieninach, Gorcach i Tatrach dla 31 osób;
- rejs statkiem po Kanale Ostródzko-Elbląskim dla 29 osób.

ZW PTTK w Szczecinie był organizatorem społecznej obsługi przez przewodników PTTK grup kolonijnych i obozów wędrownych przebywających w Szczecinie. Zorganizowano 64 wycieczki dla 1800 osób.

ZW PTTK w Tarnobrzegu zorganizował kolarski obóz wędrowny dla 20 osób na Pojezierzu Mazurskim. Oddziały zorganizowały wycieczki krajoznawcze po najbliższej okolicy /piesze, autokarowe/, konkursy piosenki turystycznej, prelekcje o tematyce krajoznawczej.

Oddział PTTK w Opatowie zorganizował obóz wędrowny na terenie ZSRR.

Oddział PTTK "Krzyki" we Wrocławiu zorganizował 10-dniowe turnusy dla dzieci pozostających w czasie wakacji w mieście.

VI OGÓLNOPOLSKI KONKURS KRASOMÓWCZY  
DZIECI I MŁODZIEŻY SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Legnica - 18-21.X.1990r.

Konkurs odbywał się pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej i Zarządu Głównego PTTK. Bezpośrednimi organizatorami był Zarząd Wojewódzki PTTK oraz Kuratorium Oświaty i Wychowania w Legnicy.

Do zmagania konkursowych przystąpili zwycięzcy eliminacji z 28 województw: białostockiego, częstochowskiego, elbląskiego, ciechanowskiego, gdańskiego, gorzowskiego, jeleniogórskiego, kaliskiego, katowickiego, kieleckiego, krośnieńskiego, legnickiego, leszczyńskiego, łomżyńskiego, olsztyńskiego, ostrołęckiego, piotrkowskiego, poznańskiego, przemyskiego, rzeszowskiego, sieradzkiego, szczecińskiego, tarnowskiego, toruńskiego, wałbrzyskiego, warszawskiego, włocławskiego, wrocławskiego. 19.X.br. odbyły się eliminacje wstępne gdzie uczestnicy prezentowali teksty o własnym regionie.

Jury zakwalifikowało do finału 10-ciu uczestników, 21.X. w finale konkursu uczestnicy prezentowali teksty o Dolnym Śląsku.

Przyznano 5 nagród zasadniczych:

- |                        |                     |
|------------------------|---------------------|
| I Magdalena Słaba      | - SP nr 33 Warszawa |
| II Marlena Miedzińska  | - SP nr 15 Tarnów   |
| III Agnieszka Kotowicz | - SP nr 23 Zabrze   |
| IV Małgorzata Giedroń  | - SP nr 2 Chojnow   |
| V Piotr Bęberek        | - SP nr 1 Pułtusk   |

Ponadto Jury przyznało liczne nagrody i wyróżnienia specjalne, a w tym Nagrodę Publiczności, którą otrzymała Marlena Miedzińska /Tarnów/. Nagrody otrzymali również opiekunowie.

Konkurs jest przykładem wspólnej efektywnej pracy Towarzystwa, środowisk nauczycielskich i władz oświatowych nad rozbudzaniem wśród dzieci i młodzieży zamiłowania do języka ojczystego oraz turystyki krajoznawczej.

Już dziś działacze z Legnicy przekazują serdecznie zaproszenie do uczestnictwa w VII Konkursie, który odbędzie się w październiku 1991 roku.



XII OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ KÓŁ I ODDZIAŁÓW  
ZAKŁADOWYCH PTTK

Mimo niezbyt sprzyjających warunków finansowych na XII Ogólnopolski Turniej Kół i Oddziałów Zakładowych PTTK w Brodach Ilżeckich, 14-16 września br. przyjechały 24 drużyny.

W programie Turnieju uwzględniono następujące konkurencje: marsz na orientację; kolarski tor przeszkód; konkurs wiedzy o regionie w formie testu; konkurs wiedzy o ziemi ojczystej w formie pokazu 100 slajdów. Ponadto każda drużyna musiała zaprezentować program pn. "PTTK w zakładzie pracy na rzecz swoich załóg i ich rodzin". Bezkonkurencyjna była drużyna z Huty "Częstochowa", II miejsce zdobyła "Elwro" Wrocław, a III miejsce drużyna z PHW Bydgoszcz.

W godzinach wieczornych odbywały się pokazy filmów o Gombrowiczu, Regionie Świętokrzyskim i Świętokrzyskim Parku Narodowym. Zorganizowano też wycieczkę Doliną Kamiennej przez projektowany teren ekomuzeum do neolitycznej kopalni krzemienia połączoną ze zwiedzaniem tej kopalni. Zwiedzono też Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej w Kołkowie-Godowie oraz Klasztor na Świętym Krzyżu. Dużą atrakcją był specjalnie zorganizowany dla uczestników Turnieju pokaz wytopu rudy żelaza w dymarce w Nowej Słupi.

W trakcie Turnieju przewidziano też czas na odbycie Sejmiku na temat aktualnych problemów PTTK w środowisku zakładowym i propozycji na najbliższą kadencję.

Świetnym podsumowaniem imprezy było bardzo dobrze i ciekawie prowadzone ognisko przez kolegów z Kielc. Organizatorami byli: Oddział Zakładowy PTTK przy Hucie Ostrowiec oraz Zarząd Wojewódzki PTTK w Kielcach, którzy świetnie przygotowali całą imprezę i zapewnili miłą, turystyczną atmosferę.

SESJA NAUKOWA KLUBU INDYWIDUALNYCH UŻYTKOWNIKÓW  
OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH "DWÓR POLSKI - TRADYCJA  
A PROBLEMY KONSERWATORSKIE"

Warszawa 14-15 września 1990r.

Zarząd Klubu Indywidualnych Użytkowników Obiektów Zabytkowych wypełniając jedno ze swoich programowych zadań, zorganizował w dniach 14-15 września 1990 roku, drugą sesję naukową poświęconą tematyce dworu polskiego. Dla przypomnienia, pierwsza sesja, poświęcona polskiemu budownictwu drewnianemu, odbyła się w Wieluniu w dniach 27-29 września 1987 roku.

Zadaniem sesji naukowych organizowanych przez Klub jest przybliżenie problematyki konserwatorskiej i historycznej członkom Klubu, którzy w większości nie są profesjonalnie związani z konserwacją zabytków, a samodzielnie prowadzą prace konserwatorskie w swoich obiektach.

W tej sesji, organizatorzy szczególny nacisk położyli na problem zależności tradycji dworu polskiego, w szerokim zakresie tego pojęcia, a współczesnych problemów konserwatorskich i adaptacyjnych

Referatem wprowadzającym był referat wygłoszony przez Andrzeja Novak-Zemlińskiego - "Pałac, dwór, dworek - próba określenia definicji i wzajemnych relacji".

Potrzeba sprecyzowania tych pojęć wynika stąd, że w powszechnym użyciu terminy te są stale mylone, a nie jest wolna od tego również literatura fachowa.

Doc.dr hab. Marek Kwiatkowski w niezwykle żywym i pełnym humoru wystąpieniu przedstawił problemy konserwatorskie, budowlane i codzienne związane z odbudową XVIII-wiecznego, drewnianego dworu w Suchej k/Węgrowsa, oraz przybliżył historię i tradycję tego domu.

Po przerwie obiadowej głos zabrał doc.dr hab. Jan Piotr Pruszyński na niezwykle ciekawy temat "Życie w dworze polskim - próba rekonstrukcji obyczajów". Skupił się na kilku najważniejszych cechach stanowiących fundament tegoż obyczaju, a które nigdy nie tracą nic ze swej aktualności w przeciwieństwie do całej masy zwyczajów codziennych czy świątecznych, których przywracanie dziś może razić teatralną sztucznością.

Mgr Andrzej Zalewski z Warszawskiego Ośrodka Dokumentacji Zabytków przedstawił analizę porównawczą problemów konserwatorskich w trzech podwarszawskich obiektach: pałacu w Pęcicach oraz dworach w Brześciach i Klarysewie-Bielawie. Wystąpienie, ilustrowane slajdami, skupiało się na szczególnie rażących błędach konserwatorskich i wykraczających poza niezbędną konieczność zmianach adaptacyjnych.

Szczególnie gorąco został przyjęty referat prof.dr hab. Janusza Bogdanowskiego pt. "Dwór i kraj obraz". Wystąpienie to bogato ilustrowane slajdami, poświęcone było przemianom otoczenia dworu polskiego w zarysie historycznym, ze szczególnym naciskiem na otaczający go krajobraz. Zwrócenie uwagi na ten problem jest niezwykle ważne dziś, kiedy pozbawione ochrony konserwatorskiej, krajobrazowe układy przestrzenne ulegają daleko posuniętej dewastacji i zniknięciu.

Dwa kolejne referaty poświęcone były wnętrzem dworów polskich. Pierwszy z nich, wygłoszony przez dra Macieja Rydla z Gdańska traktował o historycznych układach funkcjonalnych wewnątrz mieszkalnych, ich wyposażeniu i elementach tworzących klimat gniazda rodzinnego, drugi wygłoszony przez red. Stanisława Ledóchowskiego przestrzegał przed wszelką sztuczną formułą aranżacji wnętrz dworskich, przed wszelką teatralnością dekoratorską, która zdradza się zwykle na pierwszy rzut oka. Namawiał, by przy pełnym poszanowaniu dla historii swojego domu

i jego tradycji oraz wymogów konserwatorskich, nie rezygnować z własnych potrzeb i upodobań wynikających z czasu w którym żyjemy i miejsca jakie zajmujemy w życiu społecznym.

Po każdym z wystąpień miały miejsce ożywione dyskusje, które napewno dopełniły treści wygłoszonych referatów, aczkolwiek zdarzyły się poglądy również odmienne, choć nieliczne.

W drugim dniu Sesji odbył się objazd terenowy dworów położonych na zachód od Warszawy, głównie okolic Mszczonowa i Sochaczewa. Program objazdu był nastawiony przede wszystkim na zwiedzanie obiektów prywatnych o dużym zróżnicowaniu typów, standardu i programów użytkowych jak również problemów konserwatorskich. Miał też na celu skonfrontowanie różnych metod i zakresu prowadzonych prac konserwatorskich w zależności od potrzeb, a szczególnie możliwości właściciela.

Zwiedzono kolejno: dworek w Krzu - własność pp. Nowackich, dworek zarządcy dóbr w Radziejowicach, dwory w Badowo-Mściska - pp. Polaków, Petrykozach - własność Wojciecha Siemiona, Turowej Woli - pp. Siemradzkich, Sokulach - pp. Petelickich, Tułowicach - pp. Novak-Zemplińskich i Lipkowie - własność miejscowego kościoła parafialnego. W Tułowicach uczestnicy mieli okazję obejrzeć dodatkowo specjalnie przygotowaną na ten dzień wystawę pokazującą metody wykonywania prac konserwatorskich i budowlanych we własnym zakresie - od wstępnych szkiców, poprzez rysunki robocze, przygotowanie narzędzi i modeli do końcowego efektu zrealizowanego detalu.

Metoda ta pokazała również, że można minimalnymi kosztami i bez fazy dokumentacji i obsługi administracyjnej uzyskać te same, a może i lepsze efekty jak profesjonalne przedsiębiorstwa konserwatorskie.

Uczestnicy Sesji obejrzeli również kolekcję zabytkowych pojazdów zaprzęgowych, stanowiącą unikalne w kraju muzeum, które w niedługim czasie zostanie udostępnione zwiedzającym.

Program objazdu, choć może zbyt bogaty, męczący, został bardzo pozytywnie odebrany przez uczestników Sesji. Pokazał wielką różnorodność problemów konserwatorskich, sposobów użytkowania obiektów i stworzył okazję do wymiany doświadczeń. Ta forma popularyzacji problemów ochrony zabytków wydaje się być niezwykle trafną.

Ogółem w Sesji uczestniczyło 93 osoby, w większości prywatni właściciele zabytków i członkowie ich rodzin lecz również historycy sztuki, konserwatorzy i społeczni działacze ochrony zabytków.

Zarząd Klubu pokłada nadzieję, że organizowanie tego typu Sesji pozwolą członkom Klubu poszerzyć ich wiedzę na temat ochrony zabytków, a przed wszystkim uniknąć wielu błędów, jak również dopomoże w wyborze właściwej drogi przy odbudowie i adaptacji obiektów zabytkowych dla własnych potrzeb.

Andrzej Novak-Zempliński

Bydgoszcz, 17 listopada 1990



A P E L

do Mieszkańców Pomorza i Kujaw

Uczestnicy obchodów pomorskich rocznic:

1. 70-lecia Powrotu Pomorza do Macierzy
2. 70-lecia założenia Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego /PTK/ w Bydgoszczy
3. 110 rocznicy urodzin założyciela PTK w Bydgoszczy dr Stanisława Łabendzińskiego

zwracają się z apelem do mieszkańców Pomorza i Kujaw o podtrzymywanie i rozwijanie krajoznawstwa i turystyki - idei ciągle żywej.

Przewodnim nurtem naszego posłania jest prośba o aktywne włączenie się wszystkich mieszkańców regionu i uczestniczenie w podstawowych kierunkach rozwoju życia Narodu i Państwa. Należy podjąć działania krajoznawcze, które powinny przeciwdziałać widocznemu kryzysowi wartości duchowych narodu polskiego. Musimy dążyć do odbudowy narodowych i regionalnych tożsamości kulturowych, ochrony przyrody i zabytków, a także podjąć zmasowane działania w celu utrzymania czystego środowiska człowieka, szczególnie powietrza, wody i ziemi.

Należy wspólnie w miarę naszych możliwości zdecydowanie działać by zapobiec katastrofie ekologicznej. Głównym naszym zadaniem powinno być wychowywanie młodzieży i społeczeństwa w duchu kochania swojej "Małej Ojczyzny", która jest zarazem częścią całości i niepodzielnej Polski i Polaków w kraju i w świecie. Właściwe wyważenie proporcji między regionalizmem, umiłowaniem Ojczyzny i poczuciem odwiecznej przynależności do Europy musi być także troską organizacji turystycznych i krajoznawczych, którym mamy nadzieję odradzający się ruch samorządowy stworzy wiele nowych możliwości.

Polskie Towarzystwo  
Turystyczno-Krajoznawcze  
w Bydgoszczy

## O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ Z HISTORII TOWARZYSTWA

### N I E R U C H O M O Ś C I

W dobie przekształceń gospodarczych, dyskusji co i ile należy posiadać w Towarzystwie warto sięgnąć do przeszłości i przyjrzeć się nieruchomościom będącym własnością organizacji przetrwałej, ale w końcu nielicznej jaką było Polskie Towarzystwo Krajoznawcze /8006 osób członków według sprawozdania z 1938r./ oraz projektem rozszerzenia stanu posiadania.

PTK już w 1933 roku posiadało 10 domów własnych, a w sprawozdaniu z 1935r. możemy odnaleźć również informację o sposobie ich użytkowania oraz wyliczenie:

" Domy PTK. Stan posiadania PTK w stosunku do roku poprzedniego nie uległ zmianie w roku sprawozdawczym: dwa nowe domy /schroniska/ znajdują się na wykończeniu /nad Wigrami i nad Jeziorem Lednickim/. Stan posiadania PTK wyrażałoby się przeto liczbą 10 domów własnych, z których 6 zajętych jest pod schroniska wycieczkowe, 3 pod muzea i 1 pod przystanek turystyki wodnej w Warszawie. Schroniska: w Toruniu /48.953,75/, nad Switeznią w budowie /21.999/, nad Wigrami /2- wraz ze znajdującym się w budowie - 45.000/, w Pucku /25.000/, w Zakopanem /160.250/ w Sandomierzu, którego wartość łącznie z domem muzealnym wynosi 47.174,40; domy pod muzea: w Nowogrodzie Łomżyńskim /17.616/ i we Włocławku /301.609,12/ oraz zabudowania przy-stani sekcji turystyki wodnej w Warszawie /19.000/ Wartość zatem nieruchomości PTK zamyka się bez mała kwotą 700.000 zł.<sup>2/</sup>

Były też zamierzenia, których nigdy nie zrealizowano, mimo dużego zaawansowania prac i zaangażowania środowiska krajoznawców w zdobywanie koniecznych funduszy. Do takich należy wybudowanie własnej siedziby w Warszawie. W grudniowym numerze "Ziemi" z 1931 roku na stronie tytułowej odnajdujemy pod tytułem "NASZE MARZENIA" projekt znanego architekta warszawskiego Bruno Zborowskiego DOMU POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO. Dzieje się to w Jubileuszowym roku 25-lecia Towarzystwa, kiedy w kraju szalał kryzys w związku z czym krajoznawcy zrezygnowali z uroczystego ogólnopolskiego spotkania z marzeń jednak nie.

Już 13 maja 1932 roku powołano Komitet do spraw budowy Domu PTK w osobach: Wł. Gruszczyńskiego, L. Ostaszewskiego i Al. Patkowskiego. 3/ Opóźniony Jubileusz staje się okazją do ofiarowania PTK placu pod budowę własnej siedziby przez Samorząd Stolicy. 4/ 5/ W Towarzystwie zostają podjęte akcje dla zdobycia pieniędzy na budowę.

PTK Warszawa

10. Październik 1990

Wyśmienitym przykładem jest tu uchwała Walnego Zjazdu Delegatów PTK odbytego 30 kwietnia 1933 roku o opodatkowaniu na fundusz budowy w kwocie 2 zł rocznie członków Towarzystwa korzystających z indywidualnych zniżek kolejowych. 5/

Jeszcze raz w rozszerzonym składzie na posiedzeniu Rady Głównej i Komitetu Wykonawczego 5 lipca zostaje powołana Komisja z dr Wł.Kozubskim jako przewodniczącym inż. Ern.Fryzendorffem, Wł.Gruszczynskim, Al.Patkowskim, inż. Br.Zborowskim oraz podkomisja d/s finansowy. 6/ Budowie są poświęcone i następane posiedzenia Komitetu Wykonawczego Rady Głównej PTK pod przewodnictwem Wł.Raczkiewicza 13 i 27 października 1933r. gdzie słuchano sprawozdań z rozmów w Magistracie u Pana Prezydenta st.m.Warszawy, który już oglądał i chwalił plany budowy, rozważano strategię akcji finansowej. 7/

Rok 1934 przynosi najistotniejsze, ale i ostatnie informacje o DOMU, który nigdy nie powstał. "Rada Miejska 12 lutego 1934 roku postanowiła odstąpić PTK tytułem darowizny na budowę własnego gmachu część gruntu miejskiego, pozostałego po budowie wiaduktu Markiewicza przy ul.Karowej o powierzchni około 2.300 m2. Jeden warunek na placu ofiarowanym musi stanąć DOM PTK w ciągu 5-ciu lat. 8/

Dzięki "Gazecie Polskiej" z 29 marca 1933 roku która opublikowała artykuł p.t. "Dom, który musi stanąć!" wiemy jak zaprogramowano jego wykorzystanie, a było to zrobione z rozmachem i myślą o przyszłości, uwzględniało wielorakość zadań.

... "projekt przewiduje umieszczenie w gmachu schroniska wycieczkowego na 250 łózek, przyciem przy ew. zainstalowaniu łózek piętrowych w schronisku mogłoby się pomieścić do 400 osób. Dla wycieczkowiczów czynna będzie jadalnia i bufet, łazienki, natryski itp. W gmachu PTK mieścić się będzie sala odczytowa na 500 osób, druga mniejsza na 150 osób, sala muzealna, biblioteka, 16 pokoi biurowych w których ulokowanoby m.in.: biura redakcyjne i administrację "Słownika Geograficznego Państwa Polskiego", "Ziemi", biuro Rady Głównej i Oddziału Warszawskiego. Kubatura gmachu obliczona została na 18.000 m2..."

Budowa wydawała się całkowicie realna, ponieważ Towarzystwu miał przyjść z pomocą Fundusz Pracy, istniała również możliwość zaciągnięcia długoterminowej pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego, budwa zainteresowane również było Warszawskie Kuratorium Szkolne. Niestety do budowy nie doszło. PTK uwikłane było w kłopoty finansowe szczególnie przy budowie swego domu we Włocławku, a II wojna światowa plany przekreśliła do końca.

Dziś w Krakowie na ul.Jagiellońskiej w innym już czasie i przy innych możliwościach realizuje się marzenie ludzi, których już wśród nas nie ma.

Wanda Skowron

Przypisy:

1. "Ziemia" 1939/5-6, s.198
2. "Ziemia" 1936/10-11, s.278
3. "Ziemia" 1932/6, s.191
4. "Ziemia" 1933/2, s.38
5. "Ziemia" 1933/4 s.83
6. "Ziemia" 1933/10 s.186
7. "Ziemia" 1933/12 s.247
8. "Ziemia" 1934/3, s.60



Przedruk z "Przełądu Krajoznawczego" Organu Oddz.Lwowskiego PTK. 1938/1-3

### SCHRONISKO P.T.K. NAD LEDNICĄ

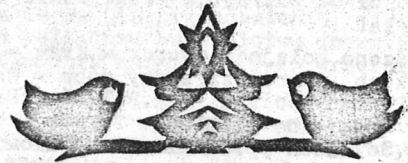
Na zachód od Gniezna znajduje się jezioro Lednica, a na jeziorze tym słynny Ostrów. Wyspa ta do której dojechać można tylko promem, jest celem licznych wycieczek krajoznawczych. Dla wycieczek tych gnieźnieński Oddział Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego wystawił schronisko na Ostrowie.

Jest to oryginalny budynek drewniany z podcieniami, pokryty strzechą i wyglądem swym przypomina starożytnie chaty, zamieszkałe przez pogańskich Słowian.

Wspaniałe ruiny romańskiego zamku z czasów Mieszka i Dąbrowki, kaplica z okresu pierwszych lat chrześcijaństwa w Polsce, malownicze jezioro, oryginalne schronisko P.T.K. ściąga ją na Ostrow Lednicki coraz to większe rzesze krajoznawców.

Schronisko P.T.K. nad Lednicą gościło w ciągu ubiegłego roku z górą 5 tysięcy turystów. Liczba wycieczkowców w tej części Polski wzrasta z każdym dniem.

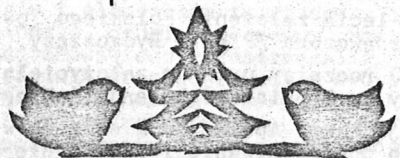
Najbliższe stacje kolejowe od Lednicy, to Lednogóra i Fałkowo na linii Poznań-Gniezno - oddalone są od Ostrowia Lednickiego o 3 km.



Przedruk z "Ziemi" 1939/5-6

### SCHRONISKA PTK W ROKU 1938

Lp.	Oddział PTK	Gdzie się schronisko znajduje
1.	Baranowicze	ul. Żwirki miejsc 60      frekwencja 130
2.	Bydgoszcz	Nowy Rynek 1 miejsc 44      frekwencja - nie podano
3.	Gniezno	Schronisko na Ostrowie Lednickim, st.kol.Lednogóra miejsc 20      frekwencja 4845
4.	Grudziądz	Forteczna 10 miejsc 15      -
5.	Kielce	na górze Św.Katarzyny willa p-a Dziaczkowskich miejsc 40      frekwencja 4976
6.	Kraków	Schronisko w Ojcowie willa pod Kazimierzem miejsc 100      frekwencja 1425
7.	Łuck	nad jez.Świtiaż pow.Lubolm miejsc 25      frekwencja 114 domki campingowe w sezonie letnim
8.	Nowogródek	nad Świtezią poczta Walówka miejsc 45      frekwencja 1529
9.	Sandomierz	Żeromskiego 6 miejsc 30      frekwencja 2517
10.	Starachowice	Wąchock-Klasztor miejsc 16      frekwencja 46
11.	Suwałki	2 schroniska nad Wigrami miejsc 51      frekwencja -
12.	Toruń	Legionów 24 miejsc 65      frekwencja 4682
13.	Warszawa	Nowy Świat 19 miejsc 30      frekwencja 1292
14.	Zakopane /adm.Zarząd Główny PTK w Warszawie/	dom wycieczkowy im. ks.Stolarczyka miejsc 100      frekwencja - nie podano Uwaga: pod zarządem Stow. Urz.Państw.



KOMITET DO SPRAW MŁODZIEŻY  
I KULTURY FIZYCZNEJ

Departament Ekonomiczny

DE-2/0742-53/25/90

Warszawa 1990-10-31  
ul. Świętokrzyska 12  
00-916 Warszawa

wg rozdzielnika:

Polskie Związki Sportowe  
Akademie Wychowania  
Fizycznego  
Instytut Sportu, Instytut  
Turystyki  
Zarządy Główne: WOPR, GOPR,  
TKKF, PTK, SZS, AZS  
Rady Główne: Zrzeszenie "LZS"  
ZSSP "START"  
Polskie Towarzystwo Medycyny  
Sportowej  
PP "Totalizator Sportowy"

Departament Ekonomiczny uprzejmie informuje, że w związku z zapowiadaniem od dnia 01 stycznia 1991r. przejściem na system rozliczeń w walutach wymienialnych z krajami obecnego I obszaru płatniczego /Albania, Bułgaria, Czechosłowacja, Koreańska RLD, Kuba, Mongolia, Rumunia, Wietnam, ZSRR/ wskazane byłoby dokonanie wszelkich ewentualnych zaległych rozliczeń oraz rozliczeń bieżących z partnerami z wyżej wymienionych państw do końca br.

Uprzejmie prosimy o zastosowanie się do powyższego wskazania.

D Y R E K T O R  
Departamentu Ekonomicznego  
/-/ Adam Jędras

otrzymuje:

Centralny Ośrodek Sportu,  
Wydział Dewizowy



## RADCA PRAWNY ZWRACA UWAGĘ

### Informacja

o ważniejszych aktach prawnych, których treść łączy się z działalnością PTK, ogłoszonych do 30 listopada 1990 roku w Dzienniku Ustaw i Monitorze Polskim Rzeczypospolitej Polskiej

DZIENNIK USTAW Nr 60

- poz. 350 - rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 sierpnia 1990r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad obliczania podatków, terminów i trybu płatności oraz trybu sporządzania i przedstawiania organom podatkowym rozliczeń/deklaracji/ podatkowych przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

DZIENNIK USTAW Nr 69

- poz. 407 - obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 września 1990r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 26 stycznia 1984r. o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania.

DZIENNIK USTAW Nr 73

- poz. 431 - ustawa z dnia 19 lipca 1990r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

DZIENNIK USTAW Nr 76

- poz. 454 - obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 6 października 1990r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 r. w sprawie urlopów wychowawczych.

MONITOR POLSKI Nr 33

- poz. 265 - uchwała Rady Ministrów Nr 141 z dnia 6 września 1990r. w sprawie uchylecia niektórych uchwał Rady Ministrów

MONITOR POLSKI Nr 34

- poz. 278 - obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 12 września 1990r. w sprawie wysokości składek za ubezpieczenia ustawowe komunikacyjne w IV kw. 1990r

- poz. 279 - obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 13 września 1990r. w sprawie wysokości składek za ubezpieczenie ustawowe komunikacyjne posiadaczy pojazdów mechanicznych zaopatrzonych w polskie tablice rejestracyjne zwyczajne przy wyjeździe za granicę.

- poz. 280 - obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 września 1990r. w sprawie podwyższenia kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

MONITOR POLSKI Nr 35

- poz. 287 - zarządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 21 września 1990r. w sprawie terminów udzielenia dodatkowych dni wolnych od pracy w 1991r.



## SPRAWY ORGANIZACYJNE

### HARMONOGRAM DZIAŁALNOŚCI

Szkoły Górskiej Przewodników ZG PTK  
na rok 1991

1. Obozy narciarskie      szkolenie narciarskie dla początkujących i średnio zaawansowanych narciarzy

styczeń	7-13	21-27
luty	18-24	
marzec	4-10	11-17    21-27
kwiecień	1-7	

Koszt na 1 osobę - 322.920 zł.  
Przewidywana ilość osób na jednym kursie: 20 osób

2. Szkolenie podstawowe /wspinaczkowe/ z zakresu bezpieczeństwa - zima

styczeń	14-20	24-30
luty	1-7	20-26
marzec	1-7	8-14

Koszt na 1 osobę - 432.600 zł.

Przewidywana ilość osób na jednym kursie: 16

3. Szkolenie z zakresu ski-alpinizmu

luty	11-17
marzec	18-24

Koszt na 1 osobę - 373.560 zł.

Przewidywana ilość osób na jednym kursie: 18

4. Szkolenie lawinowe

kwiecień	5-7
----------	-----

Koszt na 1 osobę - 106.140 zł.

Przewidywana ilość osób na jednym kursie: 22

5. Szkolenie wspinaczkowe-specjalistyczne-lodowe  
luty 8-14

Koszt na 1 osobę - 432.600 zł.

Przewidywana ilość osób na jednym kursie: 16

6. Szkolenie wspinaczkowe II stopnia - lato

lipiec	1-7
sierpień	5-11
wrzesień	23-29

Koszt na 1 osobę - 432.600 zł.

Przewidywana ilość osób na jednym kursie: 16

7. Międzynarodowe Zawody Przewodników Górskich

wrzesień	27-29
----------	-------

**U W A G A :**

Przyjęcia na kursy według kolejności zgłoszeń, które należy nadsyłać na adres: Szkoła Górską Przewodników ZG PTTK ul. 1 Maja 73, 58-540 Karpacz /t.711/

Wpłaty należy dokonywać na konto Szkoły PKO-Karpacz nr 23663-1081-132.



## POLECAMY

Joanna i Jerzy Sobczakowie - Gościkowo - Paradyż  
Warszawa 1989. Wyd. PTTK "Kraj", s.48. Wyd.I.  
nakład 30 tys egz.

Przewodnik po jednym z najciekawszych obiektów sakralnych na Pojezierzu Lubuskim - pocysterskim zespole klasztornym /dzieje, szczegółowy opis zwiedzania; plan i mapka okolic/.

Hanna Podgórska - Kalwaria Paclawska Warszawa 1990.  
Wyd. PTTK "Kraj", s.28. Wyd.I. Nakład 20 tys egz.

Przewodnik po jednym z najciekawszych miejsc kultu maryjnego we wschodniej Polsce, na Pogórze Przemyskim - barokowym kościele i klasztorze ze słynnym obrazem Matki Boskiej Paclawskiej oraz po górskich Drogach Krzyżowych. Również informacje o ciekawych sąsiednich miejscowościach.

Piotr Paszkiewicz - Grabarka  
Warszawa 1990. Wyd. PTTK "Kraj", s. 28. Wyd.I.  
Nakład 20 tys egz.

Publikacja zapoznaje z głównym obiektem kultu religijnego prawosławia w Polsce - Świętą Górą Grabarką obok Siemiatycz w woj. białostockim /cerkiew niestety uległa niedawno spaleniui/; także opis przyległych obiektów i informacja o ciekawej nadbużańskiej okolicy /wraz z mapką/.

Jan Bałdowski - Święta Lipka.  
Warszawa 1990. Wyd.PTTK "Kraj", s.40. Wyd.III  
poprawione. Nakład 10 tys egz.

Przewodnik po niezwykle ciekawym obiekcie sakralnym na Warmii /planik/; także informacje o okolicach wraz z mapką.



NUMER ZAMKNIETO: 1990-11-30

